

állapította meg, hogy dr. Tóth Károly állapota reménytelen. Az orvosi vizsgálat szerint dr. Tóth Károly

koponya alapi törést, agyrázkódást, kétszeres combtörést és koponya boltozati sérüléseket szenvedett.

Hütl tanár intézkedésére dr. Tóth Károlyt a Rókus-kórház sebészeti osztályának 29/a. sz. szobájába vitték, ahol az orvosok minden emberileg lehetővé tették, hogy megmentsék az életnek. Miután operatív beavatkozással nem lehetett szó, injekciókkal igyekeztek az egyre gyengülő szívműködést élénkebbé tenni. Minden kísérlet azonban hiábavalónak bizonyult, mert

dr. Tóth Károly délután 6 óra 10 perckor, anélkül, hogy eszméletét egy percre is visszatérítette volna, kiszáradt.

A megdöbbentő katasztrófa híre azonnal elterjedt Budapesten. A Rókus-kórház telefonján percenként érdeklődtek Tóth Károly állapota iránt. Sokan személyesen is érdeklődtek a Rókusban és megrendülve állottak meg a halottas szoba

előtt. Egy kórházi ágyon fehér lepellet takarva fekszik a szerencsétlenül járt professzor holtteste. Csak a tarkóján látszik a kötés. Arca sértetlen, semmit sem változott, olyan nyugodtak a vonásai, mintha aludna.

A szerencsétlenség ügyében a főkapitányság azonnal megindította a nyomozást. Kihallgatták a szemtanúkat és Baranyi Bálint kocsivezetőt. Az eddigi vallomásokból körülbelül megállapítható, hogy a szerencsétlenséget

dr. Tóth Károly vigyázatlansága idézte elő.

A teljes tényállás megállapítása azonban a nyomozás további eredményétől függ.

A katasztrófáról telefonon értesítették dr. Tóth Károly ikerestvérét, dr. Tóth Lajos debreceni egyetemi tanárt, aki az éjszaka folyamán Budapestre érkezett, hogy megtegye a temetéshez szükséges intézkedéseket.

(k. f.)

(A tragikus véget ért professzor életéről és munkásságáról külön cikkben számolunk be. Részletes tudósításunkat a 3. oldalon találja az olvasó.)

Fitzmaurice visszarepült Greenly Islandra

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Newyorkból jelentik: Fitzmaurice őrnagy Duce Schiller gépén ma visszarepült Greenly Is-

landra. Arról még mindig nincs pontos híradás, hogy Köhl kapitányék mikor indulnak Newyorkba és vajon a Bremenben el tudnak-e repülni.

„Az egész szegedi gyilkosságot, úgy találtam ki a vonaton”, — vallotta a Szabadkán letartóztatott csavargó

(A Délmagyarország munkatársától.) Beszámoltunk arról, hogy a szabadkai rendőrség néhány nappal ezelőtt elfogott egy betöréssel vádolt csavargót, aki kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy Magyarországból ment át és Szegeden gyilkosságot követett el. A továbbiakban elmondotta, hogy február 28-án a szegedi korszón agyonlőtte barátját, Szabó Fáni szegedi leányt. A gyilkosság után sikerült

elmenekülnie és még aznap átment a határon Horgosnál. A rendőrségen a magát Szikura Jánosnak nevező egyén vallomásától jegyzőkönyvet vettek fel, egyben táviratilag értesítették a szegedi rendőrséget is. A szegedi rendőrség azonban semmit sem tudott Szikura József tevéseiről és erről értesítette a szabadkai rendőrséget is.

Pénteken délelőtt Szabadkán újra kihall-

János vitézről

Írta: Móra Ferenc.

Részlet Móra Ferencnek a mai ifjúságról előadott előmondott konferenciájából.

... Az 1845-ben megjelent János vitéznek egy példánya Szegedre is eljutott. Azaz, hogy bizonyára több is eljutott, de ezt az egyet megőrizte a Szegedi Kaszinó. Onnan került a Somogyi-könyvtárba, amely ma legbecsebb ritkaságai közt tartogatja ezt a halhatatlanság fényében ragyogó kopott kis könyvet, amelyről az irodalomtörténet azt mondja, hogy új utat vágott a magyar költészetben.

No a korlások nem igen voltak ezen a véleményen, ahogy mindenki meggyőződhet róla az akkori lapokból.

A negyvenes években a sajtóban a politika és a szépirodalom még nem áruultak egy gyékényen, ami azonban nem ártott meg egyiknek se. A napilapok még nem közöltek verseket és novellákat, a szépirodalom az úgynevezett divatlapokban rakott fészket. Ilyen volt vagy öt, legnevezetesebbek a Honderű, az Életképek, meg a Pesti Divatlap. A tartalmuk nagyon gazdag volt: vers, elbeszélés, adoma, találos kérdés, esküvők leírása és színes dívatkép, amely azt mutatta, hogy a művelt Európában, Párisban és Bécsben milyen módit viseltek az arszlánok és a delnők. Erős a gyanum, hogy a két magyar haza nagylelkű leányai, akiknek öröme a kellem-, jellem- és szellemmel telített lapok szerkesztésében, melegebb érdekekkel ösztönösen itették a divatábrázolatok, mint a egyes írássok elmémeveit. Például a Somogyi-könyvtárban mind megvannak ezek a ma már becses irodalomtörténeti ritkaságok, egy-két évfolyamot még felvágatlan állapotban is találtam köztük, — ellenben a színes arszlánokat és delnőket már annak idején kiszédték a honleányi kezék. Ezeket a divatlapokat majd megemlítik Petőfi

iskolás életrajzai is. Kevésbé tudott dolog, hogy amelyik legelterjedtebb volt köztük, az Életképek, amikor legjobban virágzott, mert Petőfi Sándor és Jókai Mór voltak a szerkesztői, Arany János és Tompa Mihály a munkatársai, — az Életképek akkor 1500 előfizetővel kérkedett. Össze-vissza 6000 ember lehetett akkor Nagy-Magyarországon, aki nem restelt öt pengőt áldozni a divatképes szépirodalomért egy esztendőben. A többi nemzet aztán úgy kölcsönbe olvasta.

Ezek közt a lapok közt volt néhány óvatos magasztalója Petőfinek, mint szépművészi fiatal költésznek, azonban a Honderű nem tartozott ezek közé. Ez tépte, marta, gyalázta Petőfit, nem is mondta másnak, csak országpusztítónak, mordályépítőnek, erkölcsrontónak s három éven keresztül nem írta ki másépp a nevét, csak így: Petőfi, (azelőtt Petrovics).

Ez a honderű volt akkor az arisztokrácia lapja. Az arisztokrácia alatt persze nem a grófok értendők, mert biz azok még abban az időben nem igen vitték annyira, hogy olvasni tudtak volna magyarul, hanem azok a polgári elemek, akik úgy néztek fel a grófokra, mintha azoknak külön lakot fabrikált volna a jó Isten a vízözön idején, hogy ne szorulanak a Noé bárkájára. El lehet képzelni, hogy ez a finom, művelt, szolid, rendszerető Honderű milyen szívből gyűlölte azt a vakmerő, szeles, viharos fiatal parasztot, aki szemére vágott bokréta-kalappal ugrott be az irodalom szalonjába s hol kurjongatva, hol haragosan adtateremtetézve verte be a kecses mivű ablakokat, hogy beáradjon rajtuk az uccáról az élet szaga és friss levegője. Nem nevezték parasztnak, mert ez nekik nagyon paraszti lett volna, hanem betyártempóju pór-nak mondták, akinek szabadszájúságától óvni kell hazánk szebb-lelkű lányait és romlatlan ifjúságát. Eliszonyodtak azon, hogy Kukorica Jancsi galambom-nak nevezi Iluskáját, mikor a Honderű költői mindig

így szólították a bájalkot: szívem gyermeke. Császár Ferenc azon botrányozott meg, hogy az Ebéd után című vers így kezdődik: Ugy, jóllaktam, hogy még! Az uri költőnek, ha már egyáltalán leereszkedett az olyan méltatlan tárgyhoz, mint az evés, ezt valahogy így illet kö-rülírni: Táppal telítém földi gyarlatom.

Természetes, hogy ennek a költői körnek a szemében hallatlan botrány volt a János vitéz. Nemhogy a költői szépségeit nem vették észre, hanem rábizonyították, hogy egy tudatlan, tanulatlan embernek a torz alkotása. Megbotrányoztak azon, hogy a János vitézben India Franciaországgal határos és hogy Kukorica Jancsi olyan magas hegyen jár, ahonnan úgy lehet szedni az égről a csillagot, mint a fáról az almát. Mire való a köznépi geográfiai tudatlanságát ilyen téveszmékkel istápolni? — kérdezték méltatlankodva. Mások azt vetették szemére, hogy a boszorkányt is versebe szedte, holott a népet inkább arra kellene tanítani, hogy boszorkányok nincsenek. Aki legtöbb jót mondott a versről, az elismerte róla, hogy a fonókban, csapszékekben, csárdákban valószínűleg örömet fognak benne találni...

Azóta eltelt nyolcvanhárom év és ime Kukorica Jancsi még mindig szedi a csillagokat az égről. Mert a bujdosó alföldi legény, aki kenyéren, szalonnán küzdödi magát végig rémséges kalandokon, míg Tündérország halhatatlan királya lesz, maga Petőfi Sándor, aki túlélt az összes Honderűket, a Császár Ferencet, a Harucka Lászlókat, a Horváth Lázárokat. Ki tudna ma már róluk, ha bele nem tapadtak volna a Petőfi ősi keleti nevébe, mint a bogács-kóró. Örök biztatásul minden idők ifjgy és tehetségien skribeifexeinak:

Ha azt akarjátok, hogy silány nevetek töl-
d m benneteket, marjatok bele az igazi költőkbe és a sebhelyekről, amiket ti marjatok rajtuk, titeket is emlegetni fognak mindaddig, míg az ő nevük él...

Zongorákat

legolcsóbban vásárol

BI 24

részleire is Waldmann-nál

BUDAPEST, Teréz körút 8.

gatta az állítólagos Szikurát Máziacs rendőrkapitány. Szikura, a rendőrkapitány szavaira előbb azt mondotta, hogy csütörtöki kihallgatásakor tévedett a dátumban és nem február 28-ikán követte el a revolveres merényletet, hanem a múlt évben.

A kereszkérdések alatt azonban kijelentette, hogy előbbi vallomásából egy szó sem igaz, soha nem követett el gyilkosságot Szegeden.

— Nem is voltam Szegeden — mondotta —, az egészet úgy találtam ki a vonaton.

— Miért tette akkor ezt a vallomását? — kérdezte Máziacs rendőrkapitány.

Szikura egy ideig hallgatott, majd akadozva kijelentette:

— Mindenáron át akartam menni Magyarországra, de nem volt utlevelem, szökni nem mertem, hanem úgy gondoltam, az lesz a legjobb, ha valami büntényt magamra válllok és átadatom magam a magyar hatóságoknak... Ez a legolcsóbb és a legegyszerűbb megoldás. A betörésekből sem igaz egy szó se, azt is csak ezért találtam ki.

Későbbi vallomása folyamán Szikura még azt a meglepő kijelentést tette, hogy a nála talált okmányok nem az ő nevére szólnak, mert őt nem Szikura Józsefnek, hanem Kecskés Józsefnek nevezik.

A szabadkai rendőrség előtt teljesen rejtélyes még Szikura-Kecskés szerepe és széleskörű nyomozás indult részben annak a megállapítására, hogy ki a kétféle titokzatos ember.

SAVOY

JAZZ-BAND HANGVERSENYE
a Belvárosi Moziban
ma este 5/9 órakor.

Tartós ondulálást villanygéppel,

vizes ondulálást, arcápolást, hajfestést hennával

HEIM ANTAL hölgyfodrásznál, 304

Takaréktár ucca 8. Telefonszám 7-03.